

S Ö Y L E V L E R

Siyasal Bilgiler okulunun 89 uncu yıldönümü münasebetiyle Müdür Prof. Dr, Burhan Köni'nin söylevleri

Sayın misafirlerimiz!
Genç arkadaşlarım!

Bugün çatısı altında toplandığımız müessesenin 89 uncu kuruluş yıldönümünü kutluyoruz. Dâvetimizi kabul ederek Yüksek Huzurlarıyla bu toplantımıza şeref veren Sayın Meclis Başkanımıza ve Bakanlarımıza, değerli misafirlerimize öğrencilerin, öğretim kurulunun ve idareci arkadaşlarımın minnet ve şükran duygularını arzeylerim.

Altı yıldanberidir dünyayı saran, insanlığı kahreden harp ateşi ortasında sükûn içinde yaşadık ve çalıştık. Bunun değerini ölçebilmek için her tarafı kaplayan harabelere göz atmak, ıstırap içinde kıvranan insanlığın iniltisine kulak vermek kâfidir. Bu korkunç ateşin bastırıldığı günleri takip eden şu yıldönümünde düşüncelerimiz, milletimizin selâmeti için hepimizden çok yorulan ve üzülen Aziz Millî Şefimize çevrilmiş bulunuyor. Kendisine karşı içimizden gelen *minnet ve şükran* hislerimizi açıklamayı en *kutsal* bir vazife sayıyorum.

Okulumuzun kuruluş yıldönümlerine rastlayan bugün, meslekleri ve idealleri memleket hizmetlerinde çalışmak olan S. B. O. mensupları için mutlu bir gün oluyor. Çünkü onlar, önemini çok iyi takdir ettikleri bugünde, büyüklerini, ağabeylerini görerek gelecek yıl daha fazla enerji ile çalışmağa azmediyorlar; memleket işlerinde feragat ve fedakârlıkla çalışma yolundaki inanlarını tazeliyorlar.

Millet hayatında hizmet etmiş ve başarı göstermiş Kurumlara şahsiyet veren, onların gelişmesini, canlılıklarını tarih boyunca muhafaza edebilmelerini sağlayan başlıca mânevi unsurlardan biri de iyi ve temiz geleneklerdir.

88 yıllık şerefli bir maziye sahip olan bu gelenekler arasında, yıldönümlerini kutlama törenleri şüphesiz ki mühim bir yer tutmaktadır.

Sayın misafirlerimiz!

Gerçekten, bu toplantılar, gençlerimizin meslek hayatı ve terbiyesi bakımından çok faydalı olduğu kadar, bizlere, geçen öğretim yılı içerisinde Okulumuzu ilgilendiren olayları ve çalışmalarımızı huzurunuzda gözden geçirmek fırsatını da veriyor.

Bilindiği üzere Okulumuz, devlet hizmetlerinde verimli bir surete çalışacak bilgili, karakterli ve iyi ahlâklı unsurlar yetiştirmek ödevini üzerine almış bulunan yüksek bir *ihstias* ve meslek *Kurumudur*. Okul üçü müşterek ve biri *ihstias* sınıfı olmak üzere dört sınıftan teşekkül etmekte, son *ihstias* sınıfı da ayrıca, Akçalı, İdarî ve Siyasî şubelere ayrılmış bulunmaktadır.

Okula alınacak öğrencilerin seçimi meselesi, her ders yılı başında bilhassa önem verdiğimiz ve üzerinde titizlikle durduğumuz bir konudur. Yarının idare üstünleri olarak yetişmeğe namzet olan ve haklarında hiçbir fedakârlıktan çekinilmeyen bu gençlere tam bir bilgi, sağlam bir karakter ve seciye aramaktayız. Bu sonucu sağlayabilmek için giriş sınavları elden geldiği kadar ciddî tutulmakta ve her adayın ahlâkı, karakteri, disiplin bakımından durumu hakkında mezun oldukları liseler nezdinde etraflı tahkikat yapılmaktadır.

Bu yıl okulumuz 83 mezun vermiş, 120 si yatılı ve 10 u yatısız olmak üzere 130 genç de S. B. O. ailesine katılmıştır. Mezun arkadaşlarımız geçen yıllarda olduğu gibi bu yıl da girdikleri imtihanlarda yine yüksek dereceler almağa muvaffak olmuşlar ve böylece ağabeylerine, feyiz aldıkları yuvanın geleneklerine lâayık olduklarını göstermişlerdir. Bu genç arkadaşlarıma meslek hayatlarında da üstün başarılar dilerim.

Sayın dinleyicilerim!

Müsaadenizle, okuldaki öğretim işlerinden de biraz bahsetmek isterim. Müessesemizde cemiyet ilimleri nazariyatının tetkiki, tatbiki ilimlerin öğretimi ile tamamlanmaktadır. Amacımız her alanda öğretimi tatbikata doğru yöneltmek, ve nazariyatı ile de tatbikatta isabetli karar ve tedbirlerin alınmasına hizmet edecek formasyonun elde edilmesini sağlamaktır. Yetiştirdiğimiz gençler yarın meslek hayatına atıldıkları zaman girift birçok meselelerle karşılaşacaklardır. Bunları sür'atle kavrayabilmeleri, ortaya çıkan zorlukları çabucak ve memleket menfaatlerine en uygun bir şekilde halledebilmeleri için, onlarda bir takım esaslı vasıfların bulunması icabeder. Bu vasıflar ise memleket

realiteleriyle daha okul sıralarında ilgilenmekle elde edilir. Bunun içindir ki, tecelli ve tezahürleri pek çok ve *karışık şartların bir araya gelmesine bağlı olan içtimâî* kanunların doğmaları halinde öğrencilerimizin genç ve körpe dimağlarına hakzedilmesini istemiyoruz. Filhakika onlar bu kanunları bileceklerdir, ancak istediğimiz şey gençlerimizin memleket realitelerini görme, bunlar üzerinde düşünme ve muhakeme etme kabiliyetlerinin gelişmesini temin etmektir. Netekim talimatnamemizin 15 inci maddesi de bunu emretmektedir. Bu sebepledir ki, bilgi alanında öğrenilenleri tatbik etmek, düşünülen şeyleri söylemek ve bu suretle *mücerret* ilim alanından *müşabhas* realitelere inerek *nazariyat* ve tatbikatı kol kola yürütmek imkânını sağlayan kılgin dersler ve seminerler yapılmaktadır. Bu ders ve seminerlerin diğer bir faydası da Profesör, Öğretmen, Doçent ve Asistanlarımızı öğrencilerle daha sıkı ve yakından temasa getirmesi, onların ahlâk, karakter, vazifeye bağlılık, zekâ, kabiliyet ve çalışkanlık gibi vasflarını ölçmeğe imkân verebilmesidir. Bu bakımdan öğretim *Kurumumuza* ve Okul idaresine düşen vazife, gençlerimizin bu vasıfları üzerinde ayrı ayrı işleyerek her birini kendi meziyet ve kıymetlerine göre memleketin istediği birer şahsiyet haline getirmektir.

Öğretim Kuruluna gelince, düşüncemiz ve gayretlerimiz esas itibariyle *isitikbale mâtuftur*. Amacımız, yarının değerlerini bugünden hazırlamak, herhangi bir kürsü açıldığı zaman onun tabii namzedini şimdiden temin etmektir. Bu düşüncenin neticesi olarak geçen yıl bir çok genç ve kıymetli arkadaşlarımızı öğretim kadrolarımıza aldık. Asistan Bedri Gürsoy, Aydın Yalçın ve Fehmi Yavuz Maliye, Sosyoloji ve Şehircilik Doçentlikleri imtihanlarını başarı ile vererek okulumuz bilim ailesine katıldılar. Seha Meray ve Sadun Aren de Devletler Umumî Hukuku ve Maliye Asistanlıkları imtihanlarını kazandılar. Genç arkadaşlarımızı candan kutlar ve yeni ödevlerinde başarılar dilerim. Bu genç arkadaşlarımızı bilgilerini genişletmek için Avrupa ve Amerika'nın büyük merkezlerine göndermek, amacımızın ikinci merhalesini teşkil etmektedir.

Okulumuz *yayınları* geçen yıl yeni beş telif eser kazanmış bulunuyor. Bu yıl da bir o kadar yayınlayacağımızı kuvvetle ümit ediyoruz. İdaREMİZ, hocalarımızın kitaplarını bastırabilmeleri için, bütçenin müsaadesi nisbetinde, elden gelen bütün yardımları yapmakta, bundan dolayı da büyük bir huzur duymaktadır.

Kitaplığımız Doçent, Asistan ve öğrencilerimizin yardımıyla yeni

baştan tensik ve tasnif edilmiştir. Bu konuda en mühim mesele katalogları hazırlamak olmuştur. *Binlerce* cilt kitabın fişleri yeniden yazılmış ve bu fişler müellif adına, konuya ve sistematik usule göre ayrı ayrı tasnif edilerek kataloglar vücade getirilmiştir. Bugün bütün gayretimizle, harp yıllarınca dışarıdan getirilmediğimiz birçok kıymetli eserleri temin ederek kitaplığımızı zenginleştirmeye çalışıyoruz. Üç Profesörden teşekkül eden *Kitaplık* Komisyonu bu hususta faaliyete geçmiş bulunmaktadır.

Disiplin, Okulun tabii kaynaklarından birini teşkil ediyor, onun daima gelişen geleneği haline gelmiş bulunuyor. Öğrencilerimiz disipline riayet etmek şöyle dursun onu bizzat kendileri de temin ediyorlar. Son sınıf arkadaşlarıma bu hususta ödevler vermiş bulunuyorum. İdarenin bir gence ihtarda bulunmasıyla yüksek sınıftaki bir ağabeyin kendisinden genç kardeşine yanlış hareketini ihtar etmesi arasında, ifade ettiği mânâ bakımından, büyük fark vardır. Gayemiz öğrencilerimiz arasında, esasen mevcut olan, büyüğün küçüğe sevgi ve küçüğün büyüğe saygısını daima temadi ettirmek ve gençlerimizin yarın idarî hayatta tâbi olacakları (h'yerarşi) nin mânâsını şimdiden anlamalarını sağlamaktır.

İleride memleketimizin idare mekanizmasını ellerine tevdi edeceğimiz öğrencilerimizin her bakımdan, bilgide olduğu kadar ahlâk, karakter ve seciyede de olgunlaşmalarını temin etmek Okul İdaresinin ve Öğretim Kurulunun müşterek hedefini teşkil etmektedir. Şuursuz bir bilgi kadar seciyesiz bir insanın da cemiyete ne kadar zararlı olduğu aşîkârdır. Yuakrıda da arzettiğim gibi bir taraftan hocalarımızın, derste ve bilhassa kılğın ders ve seminerlerde öğrencilerle olan sıkı temaslari, diğer taraftan idarenin Okul içinde ve dışında evlâtlariyle olan ilgisi onların mânevî vasıflarına, bazen şekil vermek imkânını hazırlamaktır. Lâkin itiraf edeyim ki, bu konuda en çok tesirini gördüğüm keyfiyet, Okulun büyük evlâtlarının bu yuvanın mânevî havasında bıraktıkları izlerle müessesenin güzel gelenekleridir. Bir genç, Okula girer girmez bu havayı teneffüs ediyor ve geleneklerine bağlanıyor.

Değerli misafirlerimiz!

Okulda hepimizin önemle ve şevkle sarıldığımız bir ödev de, askerlik ders ve talimlerinin hakkiyle ve lâayık olduğu ehemmiyetle başarılmasıdır. Siyasal Bilgiler Okulunun aydın ve fedakâr gençliği

memleketin savunması işine hazırlanırken, şanlı Türk ordusunun bir uzvu olarak kendine düşen vazifeyi anlamış ve bunun sorumluluğunu idrâk etmiş bulunmatkadır. Askerî disipline riayet ve bu ödevi canla başla başarmaları hususunda genç arkadaşlarıma yaptığım telkinlerin onların ruhunda tam ve kat'i olarak yer ettiğini gördüm. Bundan dolayı kendileriyle övünüyorum. Bunun müsbet bir delili olarak, müsaadenizle Üniversite Talim Taburu Komutanlığından aldığım 31/Temmuz/1945 tarihli yazıyı okuyacağım:

SIYASAL BİLGİLER OKULU MÜDÜRLÜĞÜNE

Kamp süresince Okulunuz öğrencilerinin gösterdikleri disiplinli hareketleri bütün okullar arasında dikkati celbetmiş olduğundan, tebriklerimi arzitmeyi bir vecibe telâkki eder saygılarımı sunarım.

Üni. Ta. Tb. K.

Bnb.

Şükrü Kızıltuğ

Gençlerin askerlik bakımından yetişmelerinde kudret ve gayretine şahit olduğum Talim Taburunun değerli ve sayın Komutanı ile diğer subay arkadaşlarıma yazılı olarak sunduğum teşekkürlerimi huzurunuzda sözle de tekrar etmeyi bir vazife addediyorum.

7/Mart/1944 tarihli ve 41 sayılı kararla mecburî dersler arasına alınan Spor, Okulumuzda bambaşka bir mânâ ve kıymet arzeder. Memleketin maddî ve mânevî kalkınması için yurdun dört köşesine dağılacak olan gençlerimiz, muhakkak ki fikren ve bedenen çok yorulacaklardır. Onların fikrî gelişmeleri kadar bedenî gelişmelerini temin etmek en önemli vazifemizdir. Geçen yıl, Spor salonumuzu yukarıda anılan kararın emrettiği bütün vastalarla techiz ettik. Sporun ahlâk, karakter ve sağlık üzerindeki müsbet ve kesin tesirlerini pek iyi idrâk etmiş bulunuyoruz. Netekim geçen yıl;

Basketbolde:

- 1) Ankara Yüksek Okullar
- 2) Türkiye Fakülteler ve Yüksek Okullar
- 3) Ankara Teşvik Turnuvası birniciliklerini kazandık.

Voleybolda:

- 1) Ankara Yüksek Okullar
- 2) Türkiye Fakülteler ve Yüksek Okullar birinciliğini aldık.

Teniste:

- 1) Öğrencilerimizden Nihat Görgü Kapalı Salon Ankara ikincisi
- 2) Nejat Balkan Ankara Kapalı Salon Çift ikincisi oldular.

Sevgili gençler!

Yine sizlere hitabederek sözlerime son vereceğim. Bu okula girerken meslek meşgalesi olarak seçtiğiniz alan bilhassa içtimâî vakıfalarla dolu bir âlemdir. Bu âlem içinde vukua gelen olay, meydana çıkan her yenilik sizin, fikir adamı olarak dikkatle nazara almanız lâzımgelen şeylerdir. Bu meselelerin mahiyeti bir mühendisin bir teknisyenin karşılaştıklarından çok farklıdır. Bu meseleler ferdin tabiat dediğimiz sonsuz bir muhitte olan münasebetlerinden değil, bilâkis canlı, şuurlu bir varlık olan hemcinslerimizle giriştiğimiz münasebetlerden doğmaktadır. Memleketin maddî ve mânevî kalkınmasında yarın sizlere hissen'ze düşen ödev verildiği zaman daima bu münasebetler arasında yaşayacaksınız. Temiz hizmet görebilmeniz, sayılıp sevilebilmeniz için, yaşadığınız muhitte herkese örnek olabilecek derecede şahsiyet sahibi olmanız icabeder. Bu şahsiyet bazı vasıfların bir araya gelmesinden doğar. Egoist olmayınız, ideal sahibi olunuz, iyi ahlâklı olunuz.

Hareketlerinize ve ruhunuza hâkim olması lâzımgelen düstur, (*Evvelâ ben sonra başkaları*) değil (*Evvelâ başkaları sonra ben*) olmalıdır.

İdeal sahibi olunuz. Hayatta muhakkak bir gaye için çalışmanız ve yorulmanız icabeder. Başarının ilk şartı budur. Sizin idealiniz şu veya bu fikir cereyanlarının aldatıcı oyunlarına kapılmak değildir. Sizin idealiniz, gayeniz vardır. Bunu herkesten iyi biliyor ve takdir ediyorsunuz. Bu ideal memleketin ihtiyaçlarından doğmuştur. Bunu Büyük Atamız en açık ve en kesin bir şekilde çizmiştir: "Yurdumuzu dünyanın mamur ve en medenî memleketi seviyesine çıkaracağız. Miletimizi en geniş refah vasıta ve kaynaklarına sahip kılacağız. Millî kültürümüzü muasır medeniyet seviyesinin üstüne çıkaracağız.,,"

İşte idealimiz; İşte gayemiz!

Düzenli bir cemiyet hayatının temel taşı olan ahlâk bütün kanunların fevkindedir. Ahlâklı vatandaşlar halinde yetişip memlekette örnek insanlar olabilmeniz için, Okul hayatınızda sizlerde esasen mevcut olan bu vasfı takviye edecek vasıtalar pek çoktur.

Aydın gençler!

Ebedî Şefimiz Atatürk'ün *hayatta en hakiki mürşit* olarak vasıflandırdığı ilmi ellerinizde bir meş'ale gibi tutarak Aziz Millî Şefimizin gösterdiği yolda yürümenizi ve muvaffak olmanızı dilerim.

Mademki sıtmayı bize geçiren, bulaştıran yalnız sivrisineklerdir. Şu halde hepimize düşen vazife bu kanatlı böceklerin üredikleri yerleri temizlemek, kurtarmak, mazotlamak uçarak evlerimize girenleri ve yatak odalarımızda barınanları da yok etmek gerektir. İlk işimiz budur.